

## پاسخ خودآزمایی های ادبیات فارسی ۳

### درس اول

- (۱) کوتاهی و سستی در شکر گزاری ؛ گناه
- (۲) رحمت - مثال: باران رحمت بی حسابش همه را رسیده
- (۳) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری
- (۴) دامنم از دست برفت = (دامن از دستم برفت)
- (۵) مه طاسک گردن سمندت - سوگند به روی همچو ماهت
- (۶) نثر مسجع و فنی ، چون دارای سجع است و از آرایه ها با رعایت اعتدال استفاده شده است
- (۷) بررسی کنید

### درس دوم

- (۱) حالت غم و اندوه و تاسف و پند و نصیحت
- (۲) پیشنهاد داد تا جنگجویان زابلی بیاورند و آنها را به جنگیدن وادار کنند و خودشان آنها را تماشا کنند.
- (۳) به سان پلنگی که بر پشت گور نشیند برانگیزد از گور شور (تشبیه) خروش آمداز باره ی هر دو مرد  
تو گفתי بدرید دشت نبرد (اغراق)
- (۴) پافشاری می کنم - تلاش و کوشش میکنم
- (۵) تحقیق کنید
- (۶) زمینه ی داستانی : داستان رستم و اسفندیار در بستری از حوادث روی میدهد

زمینه ی قهرمانی : قهرمان این داستان : رستم و اسفندیار

زمینه ی ملی : بیت های ۲۴ و ۲۵

زمینه ی خرق عادت : رویین تن بودن اسفندیار - وجود سیمرغ

### درس سوم

- (۱) هر سه مورد امتیاز مخصوصی است که سلطنت بر اهل هنر میدهد - با حکم اعدام سرفرازمان میکنند
- (۲) چاپلوس و متملق

دانلود کده ی دبیرستانی ها

۳) زبان محاوره ای (گفتار رضاخان و تدین) - زبان ادبی (گفتار کمال الملک) - زبان معیار (توضیحات نویسنده)

۴) امروز تو این مملکت امر ماست ... (استبداد رضاخان) - عرض معذرت اعلی حضرت ... (تملق درباریان)

۵) سطرهای پایانی درس - نشانه‌ی تواضع و هنرستانی او

### درس چهارم

- ۱) صفحه ۲۸ پاراگراف ۵ کتاب: آفتاب از سوراخ پشت بام ...
- ۲) به علت وابستگی شدید به گاو
- ۳) گریز از واقعیت، از خود بیگانگی، زندگی رنج آور در آن عصر (بچه‌ها این سوال چندین بار در امتحانات نهایی و داخلی تکرار شده و مهمه)
- ۴) مقایسه کنید

### درس پنجم

- ۱) فلک: آسمان / ابزار تنبیه - گل دسته‌ها: مناره‌ها / استعاره از دانش آموزان
- ۲) هریک از عناصر داستان لحن خاص خود را دارند
- ۳) بله؛ زیرا واژه‌های به کار رفته در درس و شخصیت‌ها نماد و سمبل هستند مثلاً راوی داستان نماد انسان‌های شجاع و جستجوگر، اصغر نماد انسان‌های پرمدعا که در عمل ناتوانند
- ۴) راوی داستان نماد انسان‌های شجاع و جستجوگر، اصغر نماد انسان‌های پرمدعا که در عمل ناتوانند
- ۵) در این است که بدون فضا سازی وارد حادثه و اصل داستان می‌شود

### درس ششم

- ۱) من از حساب قیامت می‌ترسم، آنچه دارم هر چند کم است ولی قانعم
- ۲) نمیدانست که لشکر کشی‌های سلطان محمود واقعا به خاطر اسلام بوده یا فقط به خاطر به دست آوردن غنائم
- ۳) باید مواخذه کردم
- ۴) مناعت طبع، قانع بودن و پایبندی به شرع و مقدسات
- ۵) تنوع افعال - موسیقی دلنشن کلام - ایجاز و کوتاهی جملات

### درس هفتم

- ۱) زیرا بیهقی اشخاص داستان و ویژگی آنها را مانند داستان به خوبی به تصویر کشیده است
- ۲) افکار و روحیات اشخاص - حتی سر و وضع لباس آنها
- ۳) می خواستند با ظاهر سازی حسنگ را گناهکار جلوه دهند
- ۴) ایجاد نشاط و رغبت در خوانندگان و لذت بردن از کتب تاریخی

### درس هشتم

- ۱) شب همه جا دامن گسترده بود ...
- ۲) بله ؛ زیرا تقریبا همه ی ویژگی های حماسه را داراست
- ۳) فرعونیان و قبطیان : اسرائیلیان - موسی (ع) : امام خمینی
- ۴) پیر : انس بن حارث - جوان : حضرت قاسم (ع)
- ۵) خار و خاره (استعاره از مشکلات) - نیل (استعاره از امداد های غیبی)

### درس نهم

- ۱) شجاعت ، مقاومت ، ایثار و صمیمیت
- ۲) دارای عزت نفس ، کم حرف ، شجاع و با اراده
- ۳) پاتک : ضدحمله (تک : حمله) / انهدام نیرو : نابود کردن نیرو های دشمن / عمل کردن : انجام عملیات جنگی - موثر واقع شدن بمب و نارنجک و ...
- ۴) مقاومت کردن برای حصول هدف
- ۵) زیرا روشنایی چشم او را روشن تر از آفتاب میداند
- ۶) بصیرت و معرفت و آگاهی و روشنایی معنوی

### درس دهم

- ۱) زیرا انسان از سرچشمه نور (خداوند) خلق شده
- ۲) تاج : جوانی و کمال یابی - موهبت : بخشش های روزگار (جوانی و سلامتی و...)
- ۳) خود شاعر (شکسپیر)
- ۴) میخواست در هیچ کاری ناموفق نباشد

دانلود کده ی دبیرستانی ها

۵) با ماندن در کنار راهب و کمک به او

۶) مهم ترین کار کمک به دیگران است

### درس یازدهم

۱) پاراگراف ۳

۲) انسان هایی که حقیقت را نادیده گرفته و بدان پشت میکنند

۳) ماه نماد انسان های ایثارگر / کاریز نماد انسان های خود خواه

### درس دوازدهم

۱) رامین

۲) امید رسیدن به معشوق ، مایه ی زندگی است

۳) زیرا از عناصر ادبیات غنایی برای بیان احساسات خود استفاده کرده

۴) اسرار درون دل

۵) زیرا صبحدم راستگوست

۶) با بیت اول / مقایسه : در شعر حافظ پیک باد صبا است در حالیکه در شعر خاقانی صبحدم پیک است

### درس سیزدهم

۱) اولی و دومی ؛ زیرا نتوانستند سختی های راه عشق را تحمل کنند

۲) هر دو یک مضمون را بیان کرده بدین ترتیب که عاشق حقیقی آن است که در راه عشق جان ببازد و

ادعایی نداشته باشد با این تفاوت که عطار چند پروانه را مقایسه کرده و سعدی مرغ سحر و پروانه را

۳) شمع

۴) بیت اول

۵) در واژه خمش : الف) خاموش باش / ب) تخلص مولانا

۶) نشاط واقعی فقط از وصال محبوب یعنی خداوند حاصل می شود

### درس چهاردهم

۱) محتوای ((کبوتر طوقدار)) : اتحاد ، تعاون ، ایثار و ... - محتوای ((ازماست که بر ماست)) : پرهیز از غرور ،

تقدیر و ... که هر دو رابطه تنگاتنگی با فرهنگ دارند

۲) کبوتران اضطرابی میکردند و هریک خود را میکوشید(میکوشیدند)

دانلود کده ی دبیرستانی ها

- ۳) رهبران و بزرگان باید حق پیروان و مریدان خود را به شایستگی ادا کرده و به وظیفه شان عمل کنند
- ۴) احتمال می داد موش پس از آزاد کردن او خسته شود و دیگران را از یاد برد

### درس پانزدهم

- ۱) عقل تکرار را باطل میداند در حالیکه در نظر احساس نغمه های تکراری خوشایند اند
- ۲) طبیعت
- ۳) زیرا نوروز یک قرارداد مصنوعی سیاسی یا جشنی تحمیلی نیست ؛ جشن جهان است
- ۴) ۵ سطر پایانی درس
- ۵) تقلید کورکورانه از غرب و خود باختگی فرهنگی

### درس شانزدهم

- ۱) کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا از امام صادق (ع)
- ۲) هرچند هر لحظه ستم بیشتر و مرگ نزدیکتر می شد باز هم ستم دیدگان در فکر انقلاب بودند
- ۳) کنایه ، ایهام ، استعاره ، مراعات نظیر
- ۴) پریدن پلک که مردم اعتقاد داشتند نشانه آمدن مهمان است
- ۵) امام زمان (عج) پایان بخش سفر عشق است (آیات ۷ و ۸)
- ۶) امام زمان (عج)
- ۷) متناقض نما در عبارت ((آرامشی است طوفانی))
- ۸) وزن عروضی ندارد / دارای آهنگ است (در امتحان نهایی خرداد ۹۲ آمد)

### درس هفدهم

- ۱) عظمت جهانی ، دریا دلی ، غمخوار بشریت و ...
- ۲) امام خمینی همیشه جاودان است با بیان مقدس و روشن و شیرین
- ۳) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق این ساز شکسته اش خوش آهنگ تر است
- ۴) زیرا خدا در دل های شکسته جا دارد
- ۵) ((هزار)) و ((هزار)) در ((تقدیمی)) / ((سنگین)) و ((رنگین)) در ((بر موج بلند))

### درس هجدهم

- ۱) توصیف و داستان نویسی
- ۲) اینکه جلال و شکوه این شهر وامدار پیامبر (ص) است
- ۳) سیره ی ابن هشام (سیره قدیم) / سیرت رسول ا... (سیره جدید)
- ۴) دوبیت اول: امّی بودن پیامبر (ص) / بیت سوم: آن عرب را به یاد میاورد که میخواست ناظر رفتن پیامبر (ص) به غار حرا باشد

### درس نوزدهم

- ۱) ناپایداری قدرت و احترام رضاخان
- ۲) شاهین تیز بال افق بودم، زنبور طغیلی شدم و به کنجی روی آوردم
- ۳) مانند شاه سامانی که با شنیدن شعر و چنگ رودکی به وطن بازگشت نامه برادر باعث بازگشت من به وطن شد
- ۴) پدرم مرد مهمی نبود اشتباهها تبعید شد ... / رضاشاه که قبلا رضاخان بود و بعدا هم رضا خان شد

### درس بیستم

- ۱) مجاز، تضاد، جناس، کنایه، مراعات نظیر، استعاره و تشخیص
- ۲) در آتش عشق حق سوختن
- ۳) ابیات ۱۱ و ۱۳
- ۴) وجود خدا همچون آفتاب درخشان است و تو برای شناخت او با شمع عقل به دنبالش هستی
- ۵) بیت ۱۹
- ۶) ابیات ۱۲ و ۱۳ / ۲۳ و ۲۴ و ۲۵

### درس بیست و یکم

- ۱) بیت ۱۵
- ۲) بیت ۱۵
- ۳) وظیفه ی پیامبران (ص) هدایت انسان ها برای رسیدن به خداست پس نباید کاری کنند که موجب جدایی بندگان از خدا شود

### درس بیست و دوم

دانلود کده ی دبیرستانی ها

(۱) محصول آمیختگی روح انسانی و عشق الهی

(۲) سطر نهم از آخر درس : ابلیس را چون در دل آدم ....

(۳) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند      گل آدم بسرشتند و به پیمانہ زدند ..... و ادامه شعر به

عہدہ خودتان